

ESIOPETUKSEN
TOIMINTASUUNNITELMA

Päivähoitoyksikkö / toimipiste Auringonpilkku – Kanava Mainingit	Toimintakausi 2019-20
Osoite Aurinkotuulenkatu 11, 00980 Helsinki	
Puhelin 09 310 61786 (päiväkodin johtaja) 040 1628466 (Mainingit)	Sähköpostiosoite pk.kanava@hel.fi
Päivämäärä jolloin esiopetuksen toimintasuunnitelma on käsitelty ja hyväksytty	Päiväkodin johtajan allekirjoitus ja nimenselvennys Juha Koskelainen

Oppimisympäristön ja pedagogisen toiminnan kuvaus

(ryhmät, esiopetuksessa olevien lasten määrä, tilat, pedagogiset tai toiminnalliset ratkaisut ja painotukset)

Mainingit on päiväkotiki Kanavan metsässä ja päiväkodilla toimiva esiopetusryhmä. Ryhmässä on 2 varhaiskasvatuksenopettajaa ja 13 esikoululaista. Pääasiallinen toimintaympäristömme on luonto ja lähimetsämme Uutela.

Jaamme luokahuoneemme Laineiden esiopetusryhmän kanssa porrastetusti. Maanantaisin, tiistaisin ja torstaisin toteutamme esiopetustoimintaa valitsemillamme retkipaikoilla metsässä. Perjantaisin tutustumme muihin retkikohteisiin, kuten leikkipuistoihin, liikuntakohteisiin, kirjastoon tai museoihin. Vaellamme myös syvemmälle metsään valloittamaan sellaisia paikkoja, joissa emme ole aikaisemmin käyneet. Keskiviikkoisin jumppaamme korttelitalon liikuntasalissa ja teemme luokahuoneessamme pöytätehtäviä, esim. askarteluja, aakkosia ja numeroita. Metsäretkien jälkeen luokahuone on käytössämme Laineiden ryhmän ulkoillessa. Iltapäivisin ulkoilemme pääsääntöisesti piha-alueemme pikkumetsässä, mutta hyödynnämme myös päiväkodin muita piha-alueita, esim. pikkumetsää. Sisällä käytämme koulun käytäviä sekä ruokalaa pöytineen ja lavoineen jakotiloina. Ruokailemme yleensä koulun ruokasalissa pihalla tai metsässä.

Metsäretkillä pidämme päivittäin yhteisen aamupiirin, jossa seuraamme kalenteria, tarkkailemme säätilaa ja muutoksia luonnossa. Aamupiiristä jakaudumme useimmiten kahteen toiminnalliseen pienryhmään joissa leikimme, liikumme, tutkimme ja taiteilemme. Teemme esikouluvihkoon ja kansioon tehtäviä, joita olemme muulla tavoin harjoitelleet luonnossa. Valtaosan tehtävistä teemme luonnon materiaaleilla metsään eri vuodenaikat huomioiden. Omista kepeistä, kävyistä, havunneulaista, lehdistä, lumeen piirretystä tai jääpaloista rakennetuista taideteoksista, kirjaimista tai numeroista lapset ottavat valokuvia ipadeilla. Perheitä on kannustettu tutkimaan ryhmän instagram-julkaisuja yhdessä ja keskustelemaan niistä kotona.

Laaja-alainen osaaminen

(mitä toimipistekohtaisia asioita ja toteuttamisen tapoja, miten lapset osallistuvat ja vaikuttavat toiminnan ja oppimisympäristön suunnitteluun?)

Auringonpilkku-Kanavan keskeisiä teemoja ovat luonto, luovuus ja liikunta. Nämä elementit ohjaavat päivittäisiä rutinejamme; retkeily metsässä antaa luonnolliset ja lapsilähtöiset eväät näiden teemojen toteuttamiseen. Meillä on käytössämme kämmenporia, vuoleskeluveitsiä ja sahaa toteuttaaksemme käden taitoja metsässä. Harjoitteleminen leiryntymistaitoja sekä teltan, tarpin ja riippukeinun kokoamista ja purkamista. Varaudumme tekemään tehtäviä ja pitämään tarinatuokioita metsässä säällä kuin säällä. Musiikki, laululeikit ja liikunta kuuluvat päivittäiseen toimintakulttuuriimme. Säestämme lauluja kitaroilla, rummuilla sekä kehon- ja luonnonsoittimilla. Luonnossa vaellamme, kiipeämme, ryömimme, konttaamme, kahlaamme ja leikimme sääntöleikkejä aina sopivan paikan tullen. Käymme luistelemassa, hiihdämme, pyöräilemme ja osallistumme uimakouluun.

Pidämme lasten kokouksia, missä he saavat esittää toiveitaan ja osallistua ryhmämme toimintaa koskevaan päätöksentekoon. Harjoitteleminen äänestämisen käytäntöjä esimerkiksi retkikohteiden, leikkien ja kirjojen valinnassa. Pohdimme, luomme ja arvioimme ryhmämme sääntöjä jatkuvasti yhdessä lasten kanssa. Sosiaalisten taitojen kehittäminen on keskeisessä osassa toimintaa: rohkaisemme toisten arvostusta ja kannustamista.

Oppimiskokonaisuudet, teemat, projektit

Meidän ilmiöpohjaisen oppimisen ensisijainen tutkimuskohde on luonto ja siinä tapahtuvat muutokset eri vuodenaikoina. Yhdistämme luonnon tutkimisen, metsämatematiikan, lukemisen alkeiden harjoittelun ja kaikenlaisen taiteilun pienemmiksi ja suuremmiksi toisiinsa liittyviksi oppimiskokonaisuuksiksi. Tuomme säännöllisesti löytöjamme luokkahuoneeseen ja syvennämme oppimista tehden niistä erilaisia tiede-, taide- ja oppimisprojekteja. Rinkoissamme kulkee mukana vaihtelevasti luonto- ja sieni oppaita, ipadeja, kompassseja, luuppeja, mittoja, naruja, kiikareita, keittiötarvikkeita, kyniä, siveltimiä ja katuliituja, joita hyödynnämme opetuksessa ja vapaan leikin tilanteissa. Kirjat, kyltit, liikennemerkit ja ipadit mahdollistavat monilukutaitojen harjoittelun myös metsässä.

Käytämme Helsinkiä oppimistympäristöä ja menemme pegagogisesti suunnitelluille retkille mm. Ateneumiin, oodiin, Kiasmaan, Ruiskumestarin taloon ja Talvipuutarhaan.

Toiminnan dokumentointi ja arviointi

Julkaisemme päivittäin valokuvia toiminnastamme ryhmämme instagram sivuilla

<http://www.instagram.com/mainingitkanava/>

Ryhmän toimintaa arvioidaan viikoittain tiimipalaverissa sekä kerran vuodessa tiimin kehityskeskustelussa. Arvokkaita arviointia tapahtuu päivittäin lasten toimintaa havainnoiden ja heidän ajatuksiaan kuunnellen sekä kohtaamisissa vanhempien kanssa. Leops-keskustelujen yhteydessä tehdyn kyselyn mukaan vanhemmat ovat tyytyväisiä nykyisiin käytäntöihin.

Huoltajien osallisuus

Kuuntelemme vanhempien toiveita ja palautetta toiminnastamme päivittäin ja huomioimme ne toiminnan suunnittelussa. Vanhempien ajatuksia kartoitetaan vanhempainillassa sekä leops –keskusteluiden yhteydessä syksyllä ja keväällä. Järjestämme joulun- ja kevätkuulat, joihin vanhemmat kutsutaan vieraiksi. Päiväkoti Kanavalla on oma vanhempainyhdistys, joka huolehtii muun muassa maksullisten retkien järjestelyistä.

Kaikki vanhemmat ovat kirjoittaneet kirjeet lapsilleen ja nämä on luettu ryhmän kuullen.

Yhteisöllinen oppilashuolto

(opetusryhmien hyvinvointi, kiusaamisen ehkäisy, sukupuolten tasa-arvo)

Panostamme ryhmässämme sosiaalisten taitojen harjoitteluun ja yhteishengen luomiseen koko toimintakauden ajan. Kiusaamista emme hyväksy missään muodossa ja ristiriitatilanteet selvitetään aina, aikuisen ollessa läsnä tilanteiden alusta loppuun. Arvomme maanantaisin retkiparit koko viikoksi. Sallimme lasten usein valita omia leikkikavereita ja leikkejä. Toisinaan aikuiset jakavat leikkiryhmät, jotta kaikki oppisivat leikkimään kaikkien kanssa ja opitaan leikkimään myös itselle vieraampia leikkejä ja pelejä. Harjoittelempa päivittäin reilun kaveruuden pelisääntöjä ja vuorovaikutustaitoja, itsenäistä työskentelyä ja yhteistyötaitoja parin kanssa tai osana pienryhmää. Pyrimme vähentämään negatiivista käyttäytymistä positiivisen huomion kautta, käytämme liikennevalokortteja ja oikeudenmukaisen käytöksen palkitsemista. Korostamme retkillämme yhteishenkeä, teemme kannustuspiirejä ja huudamme omia iskulauseitamme.

Ryhmässä on 6 tyttöä ja 7 poikaa, ja leikkiryhmien jaolla varmistamme että kaikki leikkivät keskenään. Ennalta asetettuja sukupuolirooleja ja odotuksia ei ole.

Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten suomi toisena kielenä opetuksen järjestelyt, äidinkielen tuki ja tarvittaessa valmistava opetus

Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten suomi toisena kielenä –opetus tapahtuu luontevasti kaiken esiopetustoiminnan ohella. Kahdeksan eskarilaisista on S2-lapsia. Yksi lapsista on lisäksi valmistavan esiopetuksen piirissä ja saa viikoittain 4 tuntia suomen kielen lisäopetusta. Tehostamme ohjeiden antoa tarvittaessa elekielellä, kuvilla tai käytännön esimerkin kautta. Tarkistamme yksilöllisesti, että annetut ohjeet on ymmärretty oikein. Kannustamme ja rohkaisemme lapsia tuottamaan suomen kieltä. Lapsen tuottamia kielellisiä virheitä korjaamme huomaamattomasti osallistumalla keskusteluun. Lapsen tuottamaa suomen kieltä dokumentoidaan haastatteluin ja kirjaamalla lapsen piirustuksiin hänen kertomiaan asioita. Tarvittaessa hyödynnämme kettu- ja lumiukkotestejä kielen kehityksen arvioinnissa. Käytämme myös EKA-peliä ja muita sovelluksia iPadeilla itsenäiseen kielen oppimiseen. Vuosaaren päivähoitoalueen suomi toisena kielenä lastentarhanopettaja on mukana seuraamassa lasten suomen kielen taitojen edistymistä.

Yleistä, tehostettua ja erityistä tukea saavien lasten esiopetuksen järjestelyt

Lasten erityispiirteet ja tuen tarpeet huomioidaan toiminnassamme yhdessä vanhempien kanssa laadittujen lapsen esiopetussuunnitelmien mukaisesti.

Huoltajille kerrotaan poikkeavaan koulun aloitukseen liittyvistä asioista ja kuulemismenettelyistä.

- Yksilölliset tehostetun ja erityisen tuen suunnitelmat kirjataan lapsikohtaisiin suunnitelmiin.
- Moniammatilliseen arviointikeskusteluun osallistuvat päiväkodin johtaja, lastentarhanopettaja, kiertävä erityislastentarhanopettaja sekä tarvittaessa suomi toisena kielenä -opettaja, neuvolan terveydenhoitaja tai muu asiantuntija.

Esiopetuksen ja perusopetuksen välinen yhteistyö (yhteistoimintasuunnitelma)

Liite

Suunnitelman
päivämäärä
28.10.2019

Muut yhteistyötahot

Aurinkolahden peruskoulu Kanava, suomi toisena kielenä lastentarhanopettaja Marjaana Gyekye, kiertävä lastentarhanopettaja Tiina Peltonen, Suomen Latu, Luonnossa kotonaan –verkosto, Helsingin yliopisto, Vuosaaren kirjasto, puheterapeutit, liikuntakohteet ja museot.